

Megemlékezés az aradi vértanúkról

Október 6-án a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola KISZ-szervezetének 44 fős csoportja autóbusszal kirándulást tett az 1848/49-es szabadságharc tragikus befejezésének egyik színhelyére, Aradra. A tízenhárom hős honvédtábornok emlékművénél ünnepi műsort tartottak. A Himnusz elhangzása után Ricsel Edit ünnepi beszéde idézte az aradi vértanúk emlékét, majd Ady: Október 6. című versét hallgatták.

A Szózat elhangzása után a főiskolások vörös és fehér szegfűcsokokat helyeztek az emlékműre, majd az ünnepi megemlékezés résztvevői 48-as dalokat énekeltek.

A kirándulás alkalmával a csoport ismerkedő sétát tett a városban. Aradról az Arany János születési-helyeként nevezetes Nagyszalontára mentek, hogy megismerkedjenek ezzel a várossal is. A főiskolások az utazás lehetőségét arra is felhasználták, hogy az autóbusszal a 125. évvel ezelőtti jelentős történelmi eseményeket kiselőadások formájában idézték fel.

Október 7-én este a JATE KISZ-klubja volt a színhelye az aradi vértanúk kivégzésének 125. évfordulóját ünneplő, megemlékező gyűlésnek.

Az ünnepségen megjelentek: a megyei- és városi pártbizottság képviselőiben dr. Horváth Lászlóné, valamint egyetemünk állami-párt-, KISZ- és szakszervezeti vezetői.

Dr. Rácz János oktatási rektorhelyettes megnyitó szavai után dr. Varga Lajos docens beszédében az 1849. október 6-i események történelmi előzményeit, a kor forradalmi eseményeit vázolta fel és méltatta a hős tábornokok mártírságának példamutató hatásait az utókorra. A tízenhárom vértanú halálának emlékét a kapitalista uralkodó osztály hamis, demagóg szólamokkal fertőzte meg. A ma emberre e sajtóorgánoktól letisztítva, a társadalmi fejlődés, a forradalmak előrevívő szerepének tükrében értheti meg a hősök halálának igaz jelentőségét.

Ezután az Egyetemi Színpad előadása következett. Műsorukban a Petőfi Rock egyes részleteit, songját mutatták be Vági László gitárkísérelte mellett, aki egyben a darab zenéjét szerelte és hangszerele. A bemutatott részlet hangulatában jól illeszkedett az ünnepi eseményekhez, azokivül a jelenlévőknek maradó élményt is nyújtott, ami Paál István művészeti vezető és a diákszervező munkáját dicséri.

A takarékoskodásról

1924. óta minden évben október 31. a Világtakarékosság Napja. Az emberek millióinak millióiról, milliárdjairól készítenek számadást ezen a napon a világ minden táján a takarékpénztárak. A tömegkommunikációs eszközök adathalmazokkal adnak tájékoztatást a takarékoskodásról. S október 31-én ez az információáradat még azokat is gondolkodásra készteti, akiknek a mindennapok anyagi ügyeinek bonyolítása közben máskor észbe sem jut a takarékoskodás fogalma. E napon mindenkinek a figyelmét igyekeznek felhívni szerte a világon a takarékoskodás jelentőségére és hasznosságára — mint a takarékpénztárak számadásai jelzik, nem haszontalanul.

Nálunk is évről évre azt mutatják ezek a számadások, hogy a takarékoskodás országos eredményét egyre jobbák. Ennek igazolására néhány példaként kiragadott adat is elegendő. Országunkban jelenleg négy millió 800 ezer betétkönyv van forgalomban. Ez arról tanúskodik, hogy a magyar családok mind-egyikének van takarékbetét-könyve. A múlt év hasonló időszakában a lakosság megtakarítások összege megközelítette a 60 milliárd forintot, idén elérte a 68 milliárdot. Ez a szám egyebek között azt mutatja, hogy a lakosság takarékosági kedve változatlanul évek óta emelkedő irányzatú. Az egy főre jutó megtakarítás mintegy 6500 forint, 1973. hasonló időszakához képest majdnem 900 forinttal emelkedett. Csongrád megye lakosságának összbetétállománya 3 milliárd 10 millió forint. Megyénkben az egy főre jutó átlagbetét lényegesen az országos átlag felett van, 6844 forint. Az Országos Takarékpénztár a megyében ez év első felében 1 milliárd 965 millió forint hitelt adott. A takarékpénztár pénzügyi közreműködésével 1974. első felében 1111 lakás építése fejeződött be Csongrád megyében.

Ezeket az adatokat olvasva önkénytelenül is el kell gondolnunk, s számvetést készítenünk a saját egyéni gazdálkodásunkról. Mennyit gyarapodtunk

egy év alatt, a rendelkezésünkre álló jövedelemből hogyan élünk, hogyan gazdálkodtunk? S ha rájövünk most arra, hogy nem a „tervelőirányzat” szerint alakult gazdálkodásunk, van lehetőség egy újabb tervezet készítésére. Teljesítésének legfőbb feltétele a takarékos, becsúzó életmód, ami egyet jelent az anyagi biztonsággal és a jobb életkörülményekkel. Az egyéni és családi tervek valótársításához kitaró és rendszeres takarékosagra van szükség. Segítséget nyújt ehhez mindenkinek az Országos Takarékpénztár, ami a legkülönbözőbb betételhelyezési formákat kínálja.

A VTN alkalmából e lap hasábjain olvassunk figyelmét úgy gondoljuk az OTP számos szolgáltatása közül az ifjúsági takarékbetétre kell felhívunk. A 14—30 év közötti fiatalok javára az életbeinduláshoz szükséges anyagi erőnek rendszeres takarékosággal való összegyűjtését teszi lehetővé az ifjúsági takarékbetét. Ennek keretében a betételhelyező vállalja, hogy öt éven át havonta 100, 200, 300 vagy 400 forintot rendszeresen, tartósbetétként befizet. Az öt-éves időszak végén a kedvezményezett az évi ötszázalékos kamaton felül további egy százalékos prémiumban részesül és így havi 100 forint betét esetén az időszak végén — a kamattal és a prémiummal együtt — összesen 7000, havi 200 forintos betét esetén 14 000, havi 300 forintos betéttel 21 000 és havi 400 forint betét esetén 28 ezer forint kerül kifizetésre. Ezen kívül a vállalt feltételek teljesítése esetén, a kedvezményezett — amennyiben részére az OTP lakásépítés, illetve lakásvásárlás céljára hitelt nyújt — a havi betételhelyezések összege szerint 7000, 14 000, 18 000 vagy 22 000 forint összegű külön kölcsön igénybevételére is jogosult.

Meggyőződésünk: érdemes elgondolkozni a Világtakarékosság Napján azon, hogy az egyetemi évek, hónapjainak megtakarított százalai a pályakezdés hónapjaiban mindenkinek duplán kamatoznak.

Negyvenegy év példájáról

Gruber László tanár úr, vagy ahogyan szívesen szólítja magát: Laci bácsi azok közé az oktatók közé tartozik, akiket jóformán minden hallgató ismer a tudománygyegetemen, sőt akikkel a hallgatók közül nagyon sokan közvetlen, baráti viszonyban vannak. Azt hiszem, ha megrajzolom Gruber tanár úr portréját, egy mindenki által ismert, elfogadott kép kerekedik ki belőle: a lelkes pedagógusé, a fáradhatatlan szervezőé, a kedélyes, mindig derűs, optimista emberé.

Hogy Laci bácsit kollégái, munkatársai és hallgatói közül oly sokan szeretik és egybehangozóan tudják megítélni emberségét, karakterét, annak alapja egész biztosan az a harmónia, amelyet életének minden szférájában igyekezett megvalósítani. Így vallott erről legutóbbi beszélgetésünkön:

— Mindenben keresem a harmóniát, anélkül az élet üres. Sok jóbarátom van és a családi életben is megtaláltam a kezesített harmóniát. Voltak tévedéseim, botlásaim; ezért megszurkáltak. De az egészségemet és a kedélyemet megőriztem.

Szeretem az embereket, a hallgatókat. S mindig hittem a művészetek embert alakító erejében. Mint magyar szakos tanár egész pályám idején nagy gondot fordítottam az esztétikai nevelésre. És mindig szerettem a szervező munkát. Ennek során sokakkal kerültem emberközelbe, baráti viszonyba. Mindig az embert néztem, emberi kapcsolatokat kerestem. Tanáraim indíttatása, Juhász Gyula és Babits Mihály

nyomán én is vallom: hiszek az emberben. Munkatársaim, bármibe fogtam, megértették mit akarok, mellém álltak. Azt mondtam: az embert művelni kell, de nagy türelmet kell tanúsítani a fejlődésével szemben.

Sokat szenvedtem, de sosem vesztettem el a hitemet. Sokat köszönhetek a pártnak, a fizikai létemet is valósággal neki köszönhetem. Mint kommunista végzettem mindig a munkámat, 1945 óta veszek részt a mozgalomban, 1948 óta vagyok párttag, pártmunkás.

Gruber László szülei egyszerű emberek voltak; vasúti tisztviselő családjából származik, 40 évig szolgált a nevelés, az oktatás, a köznevelés ügyét — egyszerre mindig számos területen. A szegedi főiskolán magyar-történelem szakot végzett, majd Debrecenben elvégezte az egyetemet. Három évig tanult Frankfurt am Main-ban a zenekadémia. Tanított tanyaközponti iskolában, kievárosi általános iskolában, gimnáziumban, dolgozott tanácsnál a művelődésügy területén, volt szakfelügyelő, pártiskolán tanított, a tanárképző főiskolán a tanulmányi osztály vezetője, a tudománygyegetemen a rektori hivatal vezetője volt. 1967-ben került a JATE Neveléstudományi Tanszékére adjunktusként.

— A tanszéken a hallgatóknak a gyakorlati tevékenységre való nevelését, az életre való felkészülését segítettem, szolgáltam. A nyári nevelési gyakorlat, a pedagógiai gyakorlat, amelyeknek szervezője voltam, szorosan kapcsolódnak az elméleti okta-

táshoz. A professzor úr, a kollégák nagyon sokat segítettek, mindig egyetértésben, harmóniában dolgoztunk. A fiatalok okosak, tehetségesek, de nincs tapasztalatuk. Nagyon sok hallgatónak segítettem. Minden nyáron meglátogatom őket a nevelési gyakorlaton, hogy érezzék velük vagyok. Ezen a nyáron is szép számmal kaptam üdvözlő lapot tanítványaimtól. Egy pedagógus munkájának ez a legnagyobb elismerése.

Gruber tanár úr 1957-től dolgozik a Collegium Artium eredményes működéséért, amely ma a művészetek és a tudomány népszerűsítésének terjesztésének magas színvonalon működő fóruma.

Másik szívügye a film, a filmművészet megszerettetése, a filmkultúra terjesztése. A Filmesztétikai Kör, a Filmbartáti Kör szervezője és ez utóbbinak előadója is. Harmadszor, de talán elsősorban a zene, a kórusművészet áll hozzá legközelebb.

Gruber László munkája az évek során sokszor kapott elismerést: kétszer kapott miniszteri dicséretet, kétszer kapta meg a Szocialista Kultúraért kitüntetés, a Felsőoktatás Kiváló Dolgozója kitüntetés, a Magyar—Szovjet Barátság aranykoszorús emlékérmét is magának mondhatja.

Negyvenegy évi szakadatlan munka után Laci bácsi nyugdíjas lett. Szándékosan kerültem el a „nyugdíjba ment” kifejezést, mert Gruber László itt marad közöttünk, továbbra is végzi azokat a feladatokat, amelyeket eddig is szívesen vállalt és lelkesen végzett. **CSONKAI**

A SZEGEDI Egyetem hireiből

KITÜNTETÉS

Az egészségügyi miniszter, több évtizedes egyetemi munkásságuk elismeréseként, Szeged város felszabadulásának 30. évfordulója alkalmával az Egészségügy Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesítette dr. Biczó Györgyné főelőadót, Boda Józsefné előadót és Tokaji Lajos vezető technikus. Miniszteri dicséretben részesült dr. Szekeres Istvánné főelőadó, Széll Sándor portás és Rozsi István tanszéki segédlaboráns. A kitüntéseket október 10-én dr. Szontágh Ferenc rektor adta át.

EMLEKKIÁLLÍTÁS

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola orosz nyelvi és irodalmi tanszékén dokumentum emlékkiállítás rendeztek Szeged felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából. A dr. Tombácz Lászlóné által rendezett kiállításon láthatók voltak azok a fényképek is, amelyeket a szegedi eseményekről a szovjet haditudósítók készítettek.

SZOVJET VENDEGEK

A KISZ Központi Bizottságának vendégként hazánkban tartózkodó Komszomol-küldöttség Szegeden tett látogatást alkalmával fölkereste a József Attila Tudománygyegetem KISZ klubját is, ahol dr. Vastagh Pál titkárhelyettes ismertette a vendégekkel a JATE KISZ-szervezetének tevékenységét.

NEMZETKÖZI ELISMERÉS

Dr. Guba Ferenc egyetemi tanárt, a SZOTE Biokémiai Intézetének igazgatóját az Európai Biokémiai Társaság által rendezett legutóbbi kongresszus tanácsülésén a FEBS elnökekéne választották meg. Dr. Gábor Miklóst, a SZOTE Gyógyszerhatástani Intézetének docensét a nemzetközi Polyphenol Társaság legutóbbi ülésén beválasztotta kibővített vezetőségébe.

BRONZÉRMEK SÍFOKORLÓ

Sífokon rendezték meg a teniszezők ez évi Országos Egyetemi- és Főiskolai Bajnokságát. Ezen Szegedről a következők vettek részt: Györgyfalvai György, Horváth-Zsíkó László, Kadosa Géza (JATE) Wolszky Annamária (Főisk.) és ifj. Széll László (SZOTE), valamennyien a SZE-OL versenyzői. A legeredményesebben ifj. Széll László és Kadosa Géza szerepeltek, akik a csapatversenyben (egy-egy csapat két főtől állt) és a férfi párosban is bronzérmet szereztek.

DOKTORAVATÁS

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Tanácsa dr. Berencsi György egyetemi tanár, oktatási rektorhelyettes elnöklétével ünnepélyes rendkívüli tanácsulást tartott október 10-én délelőtt az aulában, amelyen dr. Kedves György egyetemi tanár, a SZOTE Gyógyszerésztudományi Karának dékánja 9 gyógyszerészt avatott gyógyszerészdoktorrá.

OKTATÓINK KÜLFÖLDÖN

Dr. Kovács István egyetemi tanár, az MTA levelező tagja, az Állam- és Jogtudományi Kar dékánja és dr. Martonyi János egyetemi tanár részt vettek a Mexikóban tartott XVI. Nemzetközi Közigazgatástudományi Kongresszuson.

A KLUBPROGRAMBÓL AJÁNLJUK

JATE KISZ-klub:
Október 24. 19 óra: A Szentesi Diákszínpad vendégjátéka
Október 25. 20 óra: Gólyabál
Október 26. 19 óra: „Gyöprugi”
Október 28. 21 óra: Vendégek: Cseh Tamás
Október 30. 20 óra: „Rejtelmek, ha zengenek...” Sebő Ferenc—Halmos Béla—Koltai Gerely műsora

SZOTE KISZ-klub:

Október 23. 19 óra: Politikai vetélkedő
Október 24. 20 óra: Amatőr-film Kör bemutatója
Október 28. 19 óra: Gyógyszerészkar kulturális vetélkedő
Október 29. 17.30 óra: Evfolyamtársak a pódiumon III. Gyh.
Október 29. 19.30 óra: A Country-zenei bemutatója
Október 30. 19.30 óra: Hemmert János festőművész előadása
November 4. 20 óra: Folk-est. Fellép: a Rokka
November 5. 20 óra: Lelkes István művészettörténeti előadása

Tamási Áron klub:

Október 24. 19 óra: „Forum”, az első évfolyam vitaestje
Október 26. 20 óra: Sorecsu Jónás. Előadja: Teszary Gábor
Október 28. 19 óra: Cseh Tamás koncertje
Október 30. 20 óra: „Pepita” program
November 5. 19.30 óra: Ábel Lanza bolíviai egyetemi hallgató dél-amerikai népdalestje.

Új klub

„A zene mindenkié” — mondta Kodály Zoltán.

Ahhoz azonban, hogy valaki magának érezze a zenét és az életének nélkülözhetetlen elemévé váljon, szükség van arra, hogy megtanulja élvezni a zenét. A zeneélvezet is úgy kell elsajátítani, mint az ABC-t. A rohanó életmód azonban egyre jobban „kiszorítja” a dolgozó ember mindennapjaiból a zene élvezetét. Ezért öröme, hogy sokak kívánságára és sok ember közreműködésével megalakult a SZOTE-n a Komolyzenét Kedvelők Klubja. Október 2-án, szerdán este rendezték meg az első klubestet a SZOTE KISZ-klubban. Nagyszámú érdeklődő jött össze az esős időjárás ellenére és hamarosan meleg, baráti hangulat alakult ki. Ez jórészt Altörjay András közvetlen stílusának volt köszönhető, aki — mint klubvezető — elmondta: a klub alakításával az volt a célja, hogy olyan emberek is megszerethessék a komolyzenét, akiknek eddig erre nem volt módjuk. A műsort is ilyen szempontok szerint igyekezett összeállítani: a zeneirodalom nagyjainak talán mindenki által ismert műveiből válogatott. A művek elhangzása előtt rövid ismertetőket hallhattunk a zeneszerző életének főbb állomásairól, valamint a művekről.

Elsőnek Beethoven V. (C-moll) szimfóniáját hallgattuk meg. Bevezetőt Fackó Andrea IV. éves hallgató mondott, lelkesült hangon beszélt a nagy klasszikus zeneszerző életéről és élményszerűen ismertette a Sors szimfóniával kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. A mű meghallgatása után Timár Erzsébet beszélt Liszt Les preludes című szimfonikus költeményéről, majd közösen élvezhettük a felhangzó gyönyörű művet. Befejezésül XX. századi modern amerikai zenét hallgattunk: Gerswin Kék rapzódiaját. Kondorosi Györgyi szöveg- és művész-életéről, munkájáról és a mű világsikeréről.

Valamennyi zenekedvelő számára kellemes időtöltést, az önművelés hasznos perceit jelentette ez az összejövetel. S ezért illeti dicséret mindazokat a lelkes szervezőket, akik a klub megalapításában részt vettek, közreműködtek. Azt hiszem, nagy örömet jelent minden komolyzene szeretőnek a klub megalapítása.

Legközelebbi összejövetelük október 24-én csütörtökön este 6 órakor lesz a KISZ klubban, ahol minden érdeklődőt szeretettel várunk.

PATAKY ERZSÉBET